

Սեւաստապօլէ եօթը վերստ հեռաւորութեամբ շիջելափառն Քերսոնէս¹, որ նախ քան զՔրիստոս հզօր հասարակապետութիւն, այժմ քարուքանդ հօղերու տակ ծածկուած :

Այլ Ինքիրման որ նոյնչափ հեռաւորութիւն ունի 'ի Սեւաստապօլէ, որ երկաթի ճանապարհին վրայ կարկառեալ և իւր խոռոչաւոր քարահանքներով, նոր լեզուով հին և սրբազան խրատ մի կու տայ ճանապարհորդին : Խորհուրդ կու տամ, այդ տեղէն անցնելու ժամանակ՝ եթէ ոչ կօշիկներ հանել, գէթ գլուխ մերկացնել, բանալ. զի սուրբ է այդ տեղին սոսոքեալ քրտամբ և արեամբ առաջին դարու հայրապետաց հաւատոյս մերոյ : Հռովմայեցոց կայսրութեան ժամանակ Արիմ վայր աքսորանաց համարուելով Տրայանու և այլոց կայսերաց ատեն, ջատագովք քրիստոնէութեան, իբր քրէական յանցաւորք հոս աքսորուած են. աստ ճգնած և 'ի Քերսոնէս ջրահեղց նահատակուած է Պօղոս առաքելոյն աշակերտ Կղեմէս, որ 'ի շարս Հռովմայ Սրբազանից երրորդն է զկնի Ս. Պետրոսի : Հոս՝ քարաժայռին մէջ քանդակուած սանդուխ մի՝ վեր կը հանէ զճանապարհորդը դէպ 'ի սրբոց խղիկներուր կան ժայռին մէջ կօփած քանդակուած կրկին գեղեցիկ վկայարաններ. յորոց վայելչագոյնն Ս. Կղեմայ անունը կը կրէ. աւանդութիւնն կը վկայէ՝ որ սեղանին վրայ, վայելչաձև խաչն՝ սրբոյն մա-

1. Շնորհիւ հանդուցեալ (1885) փոխանախազահին Օտեսսայի հնագիտական ընկերութեան Ն. Մուրզաքեչի, հին քաղաքին յատակը յերևան ելաւ, տեղ տեղ միւսիոն և մարմարիոն, քանդակագործ սեանց խարխիսներ և խոյակներ, և այլն :